

BÀI TẬP CHƯƠNG II

§1. Đồng dư thức

45. Chứng minh rằng $100a + 10b + c \equiv 0 \pmod{21}$ khi và chỉ khi $a - 2b + 4c \equiv 0 \pmod{21}$.
46. Tìm phép dư trong phép chia: $10!$ chia cho 11.
47. Chứng minh rằng: $4^{2n+1} + 3^{n+2}$ chia hết cho 13 với $n = 0, 1, 2, \dots$
48. Chứng minh rằng với mọi $n \in \mathbb{N}$ ta có: $4^{2^n} + 2^{2^n} + 1 \equiv 0 \pmod{7}$;
49. Tìm số dư trong phép chia:
- $51200^{2^{100}}$ cho 41;
  - 1035125^{5642} cho 17.
50. Kiểm tra lại rằng $10^6 \equiv 1 \pmod{7}$ và từ đó suy ra $\sum_{k=1}^{10} 10^{10^k} \equiv 5 \pmod{7}$.
51. Chứng minh rằng $\forall n \in \mathbb{N}^*$ ta có:
- $10^{6n} + 10^{3n} + 2 \equiv 0 \pmod{111}$;
  - $7^{2n+1} - 48n - 7 \equiv 0 \pmod{288}$.
52. Chứng minh $p = 1093$ là số nguyên tố và $2^{1092} - 1 \equiv 0 \pmod{p^2}$.

§2. Vành các lớp thặng dư

53. Trong mỗi lớp $\overline{238} \pmod{12}$, $\overline{5^{1945}} \pmod{12}$ hãy tìm các thặng dư có giá trị tuyệt đối nhỏ nhất.
54. Xét lớp $A = \overline{13} \pmod{15}$. Hỏi A có là một tập con của lớp thặng dư nào trong $\mathbb{Z}_3$ hay không? Cũng như thế đối với $\mathbb{Z}_4$.
55. Hãy chứng tỏ rằng $\mathbb{Z}_7^* = \{\overline{3^k} / k = 0, 1, 2, 3, 4, 5\}$.
56. Các lớp $\overline{2000} \pmod{15}$, $\overline{5181} \pmod{15}$, $\overline{291998} \pmod{15}$, có phần tử khả nghịch của vành $\mathbb{Z}_{15}$ hay không? Tại sao?
57. a) Hãy tìm nghiệm của đa thức $f(X) = \overline{4}X - \overline{2}$ trong vành $\mathbb{Z}_6$.
b) Hãy tìm nghiệm của đa thức $f(X) = \overline{1}X^2 + \overline{2}$ trong vành $\mathbb{Z}_{19}$.
- theo môđun m .
58. Chứng minh rằng nếu các số $ax_1 + b, ax_2 + b, \dots, ax_m + b$ lập thành một hệ thặng dư đầy đủ môđun m thì các số $x_1, x_2, \dots, x_m$ cũng lập thành một hệ thặng dư đầy đủ môđun m .
59. Hãy tìm một hệ TDTG mod 15 có chứa số 1997.
60. Giả sử a, b là những số nguyên ở đó a nguyên tố với m và b chia hết cho m . Chứng minh rằng khi x chạy qua một hệ TDTG mod m thì $ax + b$ cũng chạy qua một hệ TDTG mod m .
61. Cho $m_1, m_2, \dots, m_k$ là những số tự nhiên khác không và đôi một nguyên tố cùng nhau. Đặt $m = m_1 m_2 \dots m_k$ và $a_i = \frac{m}{m_i}$ ($i = 1, 2, \dots, k$). Chứng minh rằng khi x_i chạy qua một hệ TDTG mod m_i ($i = 1, 2, \dots, k$) thì $a_1 x_1 + a_2 x_2 + \dots + a_k x_k$ chạy qua một hệ TDTG mod m .
62. Tìm tập hợp $\{(m; n) \in \mathbb{N}^2 / 2^m - 3^n = 1\}$.

§3. Định lý Ô-le - Định lý Phéc-ma

63. Tìm tất cả các số tự nhiên m biết rằng:
- Dạng phân tích tiêu chuẩn $m = 3^\alpha 5^\beta 7^\gamma$ và $\varphi(m) = 3600$.
  - Dạng phân tích tiêu chuẩn $m = 2^\alpha p$ và $\varphi(m) = 8$.
64. Cho p là một số tự nhiên lớn hơn 1. Chứng minh rằng p là một số nguyên tố khi và chỉ khi $\varphi(p) = p - 1$.

- 65.** Giả sử a là một số nguyên tố với môđun m và α, β là hai số tự nhiên thoả mãn $\alpha \equiv \beta \pmod{\varphi(m)}$. Chứng minh rằng: $a^\alpha \equiv a^\beta \pmod{m}$.
- 66.** Chứng minh rằng nếu a nguyên tố với 240 thì $a^4 - 1$ chia hết cho 240.
- 67.** Chứng minh rằng: $20^{15} - 1 : 11.31.61$
- 68.** Tìm số dư trong các phép chia:
a) 3^{40} chia cho 83;   b) 35^{150} chia cho 425.
- 69.** Chứng minh rằng nếu: $a_1 + a_2 + \dots + a_n : 30$ thì $a_1^5 + a_2^5 + \dots + a_n^5 : 30$.
- 70.** Chứng minh rằng với $n \geq 1$ ta có:
a) $(2^{3^{4n+1}} + 3) : 11$ b) $(2^{2^{10n+1}} + 19) : 23$ c) $(2^{2^{6n+2}} + 21) : 37$
- 71.** Tìm hai số tận cùng bên phải khi viết các số sau đây trong hệ thập phân:
a) 9^{9^9} b) $14^{14^{14}}$
- 72.** Chứng minh: $n^7 - n \equiv 0 \pmod{42}$.
- 73.** Chứng minh rằng nếu $24a^2 + 1 = b^2$ thì một và chỉ một trong các số a và b là bội của 5.
- 74.** Cho p là số nguyên tố lớn hơn 17. Chứng minh: $p^{16} - 1 \equiv 0 \pmod{16320}$.
- 75.** Chứng minh rằng với p là một số nguyên tố lớn hơn 7 thì $(3^p - 2^p - 1) : 42p$.
- 76.** Cho a là một số lẻ nguyên tố với 3 và 5.
a) Chứng minh rằng: $(a^2 - 1)(a^4 - 16) \left[a^2 - (2n+1)^2 \right]^2 \equiv 0 \pmod{23040}$.
b) Cho a là số nguyên lẻ nguyên tố với 5. Chứng minh $(a^2 - 1)(a^2 - 9)(a^2 - 49) \equiv 0 \pmod{23040}$.